

ny verden

24-01-013

TIDSSKRIFT
FOR MORALSK
OPPRUSTNING

NR. **2** 1974

Demokratiet trenger en ideologi

Mange demokrater trakk på skuldrene da Frank Buchman etterlyste — og definerte — demokratiets ideologi, for mer enn 30 år siden. Tvertimot, mente de, er demokratiets styrke at det ikke trenger noen ideologi. Mange kristne tok avstand fra tanken om at kristendom og ideologi har noe med hverandre å gjøre.

Idag ser vi at unge teologer søker en marxistisk samfunnsanalyse som et ideologisk overbygg til sin personlige kristne tro. Er ikke dette en konsekvens av at en tidligere generasjon kristne nektet å ta inn over seg Frank Buchmans utfordring?

Nylig sa Høyres formann, Kaare Willoch: «Det vil etter min mening være så å si umulig å drive bevisst politisk virksomhet gjennom noen tid uten å ha et ideologisk fundament å bygge politikken på. Politikere må ha ideologi hvis de skal makte å se konsekvensene av sine handlinger og opptre konsekvent . . . Hvis man ser seg om i det politiske landskap både her hjemme og i andre land, vil man lett se at de ideologiske og idepolitiske spørsmål er kommet stadig mer i forgrunnen. Vi ser blant annet ungdommens økende engasjement i den ideologiske debatt.»

Det er et spørsmål om Willoch og Høyre er for sent ute med denne erkjennelse. En mager trøst for ham er det da at samtlige andre partier i Norge også har lidd av ideologisk underernæring.

Det er nødvendig å se i øynene hva denne holdning, for ikke å si holdningsløshet, har kostet vårt land, og dermed verden. I den ideologiske kampen er det ikke spørsmål om hvor store vi er, men hva vi lever for. På det området kunne Norge ha bidratt med meget.

Ideologi er noe mer enn å komme med en programmerklæring eller å avgi en stemme.

Jens-J. Wilhelmsen skriver fra Jamshedpur, senteret for den indiske stålindustrien:

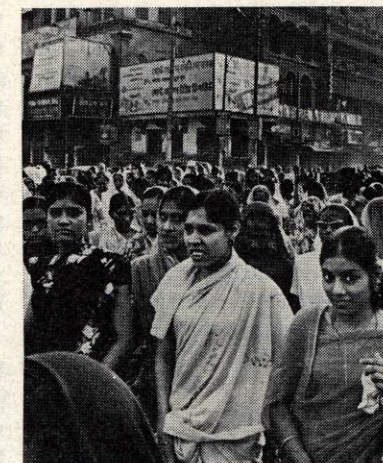
Vil India lykkes?

Hver aften kl. 18.30 går lyset, i en hel bydel med et par hundre tusen mennesker. Vi fomler rundt med stearinlys og lomme-lykt. Kl. 20 kommer lyset tilbake. Det spares strøm. I delstaten Bihar, hvor vi befinner oss, og nabostaten Vest-Bengal, er industriproduksjonen redusert med nær 40% på grunn av strømmangel.

Mangelvare er et nøkkelord i dagens India. Øverst på listen står ris og hvete etter de to siste årenes tørke. Mangel på kunstgjødsel truer den kommende høst, som ellers ser lovende ut. Mangel på papir har redusert avisene til et minimum, og en minister tilsto nettopp at man ikke hadde tenkt langt nok fremover på den fronten. Oljemangelen resulterte nylig i at bensinprisen på 24 timer hoppet fra 1,80 til 2,87 kr. pr. liter. Indira Gandhi demonstrerte spareviljen ved å kjøre til kontoret i hest og vogn.

Det som stadig øker, er prisene og befolkningen. 15 millioner nye munner å mette hvert år. Den økonomiske vekst makter ikke å holde følge. En ny oversikt viser at fattigdommen tiltok i løpet av det siste ti-året. Det regnes at 40% av landbefolkningen og 50% av bybefolkningen lever på et absolutt eksistensminimum. Da er det dobbelt hardt når prisene stiger.

Hvordan komme fattigdommen til livs? Derom strides de lærde. Mange mener at man må begynne med «grasrota», med en gradvis effektivisering av jordbruket, hvor 80% av befolkningen tjener livets brød.

Det er 400 millioner mennesker, og uten at deres kjøpekraft heves, blir det ingen fart på økonomien. Andre peker på industrialiseringens betydning. En skole hevder at det er umulig å få til raskere vekst når en så høy prosent driver med jordbruk. Det tok Japan 65 år å redusere antallet jordbrukere fra 85% av den arbeidende befolkning, til 35%. På den basis må India ha tid på seg.

Midt i nøden finnes det også lysere toner i bildet. Når monsunen ikke uteblir, er India i dag selvforsynt med korn, takket være «den grønne revolusjon». Og den indiske industris allsidighet er imponerende. Alt som trengs, fra jetfly til operasjonsstuer, produseres idag innen landets grenser.

Fagforeningsmann viser veien

Enten det gjelder industri eller jordbruk, er menneskene den avgjørende faktor. Indira Gandhi tryglet nylig om at det må bli slutt på de politiske streikene som ofte lammer industrien. Selvsagt er det nok av streiker som har sin fulle berettigelse. Men da de forskjellige partier har hver sin fagorganisasjon, utkjempes maktkampen mellom dem ofte på arbeidernes og landets bekostning.

Vi har nettopp opplevet et eksempel her i Jamshedpur. En dags arbeidsnedleggelse har stoppet en rekke industrier. Den største fagforeningen, INTUC, som støtter seg til Indira Gandhis Kongress-parti, var mot streiken, de andre fagforeningene for. En av streikeleiderne var en velkjent politiker i Kongresspartiet som nylig var blitt slått ut. Nå søkte han å styrke sin stilling blant massene! ▶

Når mennesker blir annerledes, åpnes det en ny vei. Vi lærte en ung fagforeningsmann å kjenne. Han arbeider i det store Telco-verket, som har 22.000 ansatte og produserer 80 lastebiler pr. dag. Støperiet valgte ham til sin representant i fagforeningsstyret, med stort flertall. Men så brukte hans rivaler fra de andre fagforeningene en konflikt til å mistenkeliggjøre ham, og hans tilhengere i støperiet ble færre og færre. Han selv ble såret og bitter, og tenkte på å trekke seg ut av fagforeningsarbeidet.

En dag etter en lang samtale satt vi sammen i stillhet for å

16 MM FILMER

Til lykke med dødsdagen

Om generasjonsmotsetninger, rasekonflikt, tro, vitenskap. Farger - 90 min. - leie kr. 150.

Mr. Brown kommer ned fra fjellet

Hva skjer når Kristus møter den moderne verden? Hva har han å si vår tid om rase-spørsmål, sex, barmhjertighetsdrap, kirkens stilling? Svart/hvitt - 90 min. - kr. 90.

Orkan over Afrika

Stammefeider og opprør ryster et afrikansk samfunn. Hvor er nøkkelen til stabilitet og utvikling? Farger - 80 min. - leie kr. 130.

søke Guds ledelse om saken. Han hadde to tanker: At han måtte åpne hjertet sitt igjen for dem som hadde motarbeidet ham og snakke med en kar som han hadde unngått i flere måneder. Og at han skulle kjempe for at en arbeider som hadde fått sparken på falske premisser, skulle få jobben tilbake.

Da vi møtte ham igjen tre dager senere, var han en ny mann. Karen han hadde snakket med, hadde fra sin side gjort opp en alvorlig sak, og atmosfæren i støperiet var allerede bedre. Da en-dags-streiken ble lansert en uke etter, ble den ingen suksess, takket være IN-TUC's harde motstand. En høy prosent av arbeiderne kom på jobben, og aller best var fremmøtet i støperiet. Det hører med til historien at støperiet ellers blir betraktet som urosentret i fabrikkene.

Angrep på fattigdommen

Sammenliknet med bøndene og de ikke-organiserte arbeiderne, er fabrikkarbeiderne overklasse. Minstelønnen i stålindustrien i Jamshedpur er ca. 300,- kr. måneden, mens f. eks. en veiarbeider eller sjåfør tjener halvparten eller tredjeparten. Bøndene i Singhbum-distriktet omkring Jamshedpur har akkurat nok til å overleve.

Likevel er dette distriktet sentret for en virksomhet som gir håp for fremtiden. Et område med dårligere jord og

mindre vann finnes ikke i India. For to år siden ble et oppsøksvekkende arbeid satt igang for å bedre bøndenes kår. Den drivende kraft er den 42-årige amerikaneren James J. O'Connor, tidligere president for den amerikanske «Frihet fra Sult»-stiftelsen. Med seg har han et team på ca. 20 idealistiske unge indere, blant dem leger og jordbruks- og ernæringseksperter. De angriper fattigdommen på forskjellige måter (se artikkel s. 5), og O'Connors visjon er at Singhbum skal vise India at selv det fattigste distrikt kan bli selvforsynt og gi grunnlag for et menneskeverdig liv. Han regner med å bruke 10 år på å gjennomføre prosjektet. «Jeg er ikke et øyeblikk i tvil om at han vil lykkes i dette,» sier en av hans unge assistenter.

Kommer India til å lykkes? Vi møter både optimister og pessimister i denne byen. Noen mener at India trenger en jernhånd som kan fremtvinge disiplin og samarbeid. Andre hevder at India er så uensartet og mangesidig at en diktator ikke vil makte å samle landet. De fleste er enige om at en eller annen slags revolusjon vil komme. Alternativene synes å være en blodig revolusjon fra høyre eller venstre, eller en frivillig revolusjon i menneskers holdning og livsførsel. Når en lærer menneskene å kjenne, og ikke minst den alminnelige inder i by eller bygd, får en tro på sistnevnte mulighet.

Singhbum-prosjektet i Bihar drives av det indiske Food Marketing Centre (FMC). Man angriper fattigdommen fra fire sider:

1. Nok næring til barna (30% av all sykdom i distriktet skyldes underernæring).
2. Helsevern og hygiene.
3. Etablering av bruksmodeller (til bedre utnyttelse av jorda).
4. Etablering av et effektivt salgsapparat som sjalter ut mellom-mennene (som kan tjene mer på en dag enn bonden på måneders slit).

Med den indiske regjeringss støtte ernærer prosjektet allerede 10.000 barn pr. dag (omkostning: 18 øre pr. barn).

Jens-J. Wilhelmsen har intervjuet lederen av prosjektet, amerikaneren James J. O'Connor.

James O'Connor fra New York er en allsidig herre. Som tidligere offiser og advokat leder han idag et storstilet prosjekt i et av Indias fattigste områder. Hans innsats for å bekjempe sulten begynte beskjedent med ansettelse i et næringsmiddelfirma i hjemlandet. Senere grunnla han USAs første akademi for markedsføring av mat, og i 1965 ble han valgt til president for den amerikanske «Freedom from Hunger Foundation». I årene som fulgte spilte han en viktig rolle i utviklings-prosjekter i Costa Rica, Colombia, El Salvador, Guatemala og Biafra. I 1971 delte han en ærespris for «Folkenes utvikling» med erkebiskop Helmer Camara i Brasil.

Vi sitter i O'Connors beskjedne kontor i Jamshedpur. Det blir fort klart at han er en forpliktet mann med overbevisninger. Jeg spør hva som bragte ham til India.

— Da jeg kom tilbake fra

Den enkelte teller mer enn regjeringer

Biafra, fant jeg det meget vanskelig å godta at mine barn skulle ha overflod mens andre sultet. Hvis vi ikke gjør noe med fattigdommen, kommer det til å bli krig. Jeg må gjøre det jeg kan —.

En dag ba en inder som tidligere studerte ved markedsføringsakademiet meg om å sende en assistent til India. Det endte med at jeg besluttet å reise selv. Jeg ville ikke være en skrivebordsgeneral som aldri er ved fronten. Det var også en annen grunn: Vi har seks barn. Ingen utdannelse ville bety mer enn det å bo i et U-land. Det har også vært en stor erfaring for dem. De er blitt modne, og rede til å fylle sin plass som sanne verdensborgere.

— Hvorfor valgte dere Singhbum-distriktet som virkefelt?

— Jeg var overbevist om at en ved hjelp av riktig sosio-økonomisk teori kan utvikle selv det fattigste jordbruks-område. Singhbum er kanskje ikke det aller fattigste område i verden, men noe stort fattigere finnes ikke.

— Hva med Indias framtidssutsikter?

— Det avhenger av inderne, som USAs fremtid av amerikanerne. Jeg mener faktisk at utsiktene er gode, og jeg ser med ærefrykt på det inderne har utrettet etter uavhengigheten. Det blir ikke lett, men India har aldri hatt det lett.

— Hva mener du om Rajmo-han Gandhis arbeid?

— Han tar fatt på det grunnleggende, nemlig det moralske. Gunnar Myrdal har sagt det slik: Det blir ikke økonomisk framskritt uten ærlighet. For meg er det vanskelig å si hvor det ene slutter og det andre begynner. Som Buchman sa: Det er nok i verden for alles behov, men ikke for alles grådighet. Alle vil at andre skal bli annerledes, men poenget er å begynne med seg selv.

Mitt eneste problem når det gjelder MRA, er at jeg synes det går for langsomt, men jeg vet heller ikke om noe annet som går fort. Husk at vi har en mektig motstander. Det ondes effektive virksomhet kan ikke stoppes med fromme ord. Det krever innsats døgnet rundt.

Sjefen for Verdensbanken, McNamara, sa at utvikling og nasjonal sikkerhet idag er ett og det samme. Pave Paul sa at det nye ord for fred er utvikling. Jeg tror at anvendt religion må bety utvikling.

— Hvordan kan Vesten hjelpe?

— Det er den enkelte som teller — mer enn regjeringer. Hvis hver enkelt forplikter seg til personlig forvandling, kan vi bidra meget. Vi er villige til å betale astronomiske summer for det militære, men er vi villige til å elske vår nabo og bror? Mange svarer at prisen er for høy. Vi må lære å elske, og vi må oppdage hverandre. Det er nøkkelen til utvikling.

Et ideologisk initiativ fra Asia
som kan komme til å forbause verden:

“Song of Asia”

Dans, musikk og drama fra forskjellige deler av Asia er satt sammen til showet *Song of Asia* som nå er på vei gjennom India. Det er utsnitt av det gamle kontinentets kultur som presenteres av en gruppe unge og gamle fra hele Asia, fra Japan i nord til Ny Zeeland i sør og Tyrkia i vest. «Hvis det er mulig å kurere hat, så er det en av de aller

T.v.: To av deltagerne i «Song of Asia», Gele Bonaru fra Papua Ny-Guinea (øverst) og Keiko Hirasawa, Japan.

Over: Finansministeren i Vest-Bengal, Sankar Ghosh, taler etter premieren i Calcutta.

Neste side: (Over) Ingen skal unngå å merke at «Song of Asia» er kommet til byen!
(Under) Indere fra nord og sør samarbeider i showet. Fra v.: Lala og Dingluia fra Mizoram, Sanjoy Hazarika fra Assam, Parthiban fra Tamilnadu.

viktigste oppgavene i vår tid,» sier regissøren, 27 år gamle Suresh Chandra fra Fiji. «Det har større effekt enn en atomspaltning når mennesker som tilsynelatende har all mulig grunn til å hate, bestemmer seg for å tilgi. *Song of Asia* viser på scenen hvordan hat faktisk kan besvares. Det er der showet har sin styrke. Det kommer til å overraske asiaterne og verden.»

I Calcutta talte finansministeren i Vest-Bengalen, Sankar Ghosh, etter den første forestillingen. «Jeg er sterkt grepet,» sa han. «Virkelige forandringer kommer bare gjennom mennesker som har sett en visjon, som er blitt annerledes selv. *Song of Asia* går rett til hjertet. Det er en katarsis som ryster og rensar.» I stålbyen Jamshedpur hevdet man at atmosfæren i byen var en annen etterat showet hadde vært der.

Fra India til resten av Asia

Neste mål er Ny Delhi, hjertet i dette største demokrati i verden. Det er også kommet en offisiell innbydelse til *Song of Asia* fra Laos, så ferden går snart videre til andre deler av kontinentet.

Atten tusen på seks dager

En tropisk nattehimmel full av glitrende stjerner var bakgrunn for en sjelden begivenhet i Jamshedpur, sentret for Indias stålindustri. Ca. 8000 stålarbeidere og deres familier satt oppover en skråning. På en friluftsscene ved foten av bakken sang og spilte 50 unge asiater på et språk mange av dem ikke selv forsto. De hadde øvet i et par uker på å gi sitt musikk-drama

Song of Asia på hindi, som de fleste indiske arbeidere taler.

Asias livsform

På seks dager så 18.000 mennesker i Jamshedpur *Song of Asia*, på engelsk eller hindi, ute eller inne. Hele lederskapet, ialt 3.500, i den store lastebilfabrikken TELCO kom til to lukkede forestillinger. Direktøren for det store stålverket TISCO (42.000 ansatte) lot PR-avdelingen lage en 12 minutters fargefilm av showet. Disse to selskapene sto sammen for alle praktiske arrangementer som losji for de tilreisende, transport, mat, billetter osv. De stilte to busser og tre biler til *Song of Asias* disposisjon i åtte dager.

I sin introduksjon til premiereforestillingen sa TELCOs visedirektør, Sarosh Gandy: «I Vesten opplever man at materialismen ikke tilfredsstiller. Mange ser til oss i Asia for å oppdage om vi kan vise vei til en mere tilfredsstillende livsform. *Song of Asia* er kanskje forløperen for en løsning vi kan tilby.»

Gjensvaret på de unge asiatenes budskap var helhjertet. En ingeniør sa det slik: «Jeg hadde tenkt å kjøpe meg et utenlandsk kjøleskap på svartebørsen, men etter å ha sett dette stykket har jeg ikke hjerte til det.» Både en av personalsjefene og en formann i smelteverket fortalte at de hadde begynt å stå tidligere opp om mor-

genen for å lytte til «den indre stemmen». Fra regnskapsavdelingen rapporterte en annen at ungdommen i Jamshedpur «kommer til å føle et virkelig savn når *Song of Asia* forlater byen». Fra TELCO kom det en beretning om at atmosfæren i vanskelige akkord-forhandlinger var blitt bedre etterat begge parter hadde sett showet.

Generaldirektøren i stålverket, R. S. Pande, summerte opp det hele: «Dere har gjort noe for de 500.000 innbyggerne i denne byen. Folk vil ikke at dere skal reise. Vi kan ikke kompensere for den takknemlighetsgjelden vi står i. Hvis det er noe vi kan gjøre for å fremme denne store idéen, så er vi rede til å gjøre det.

Dere har et budskap til hele menneskeheten. Hvis man ikke har evne til å høre og adlyde den indre stemmen, er man død selv om man er i live.»

Svensk fagforeningsmann møter indiske kolleger

Ved siden av forestillingene var det mange møter og tilstelninger. Tre europeiske fagforeningsmenn, blant dem Jon Söderlund, sekretæren for transportarbeiderforbundet i Norrköping, tok del i aksjonen i Jamshedpur. De hadde møter med flere av klubbstyrene i byen. Formannen for Indias metallarbeiderforbund (INTUC), Gopeshwar, sto som en av innbyrderne til *Song of Asias* besøk.

Vi har mottatt en tale som Moder Teresa holdt til de unge i «Song of Asia». Hun leder et omfattende hjelpearbeid i Calcutta, byen med verdens verste slum.

Vi utfyller hverandre

Deres arbeid og vårt utfyller hverandre. Mer enn noen gang trenger verden det vi gjør. Dere gir glede til mennesker gjennom deres aksjon, vi gjør det samme ved å tjene. Men arbeidet er det samme enten det er deres sang og dans eller vår vasking og skrubbing.

Dere har fått en gave og dere må ta godt vare på den, for den kan lett gå tapt. Verden ønsker dere kanskje ikke overalt, men også det er en gave. Det er vakkert å få gi glede til verden. Jeg er sikker på at men-

nesker vil bli bedre gjennom dere. Det er bare rikdom som kan ta fra dere den gaven. Så lenge dere er tomme og lar Gud få fylle dere kommer dere til å beholde den. Den dagen vi blir rike, har vi tapt, og da dør vi en naturlig død.

Rikdom kan kvele dersom den ikke brukes riktig, enten det er åndelig eller materiell rikdom. Jeg takker Gud for at dere har svart ja til kallet.

MRAs arbeid blir gjort på en så stille og kjærlig måte. Det trenger sterkere igjennom når

Moder Teresa, lederen av «Mission of Charity», som hjelper syke og døende i titusener, redder etterlatte spebarn og gir dem et hjem, og tar hånd om spedalske. Moder Teresa er født i Jugoslavia i 1910 og er bl.a. kjent gjennom programmer i britisk fjernsyn og boka «Something Beautiful for God».

det gjøres i det stille. Dere gir det, og så er det opp til andre å fordøye det.

Vår misjon er en kjærlighetens og fredens misjon. La det forbli slik som Kristus har sagt, at «Jeg er vintreet, dere er grenene». Vi er alle grenene som kjærlighetens frukt i Gud og Kristus skal vokse på, inn i verden.

Mennesker over hele verden hungre etter Guds kjærlighet. Dere som sprer fred og kjærlighet på deres måte, og vi som viser kjærlighet i praksis ved å ta hånd om de syke, de døende og de som er uønsket, vi utfyller hverandre. La oss be for hverandre og hjelpe hverandre gjennom ærlighet. Vi vil erobre verden og gi verden budskapet om at Gud er kjærlighet og Gud elsker enhver av oss når vi elsker hverandre slik som Han elsket oss.

Charity-søstre i Calcutta sammen med noen unge fra «Song of Asia».

SVAKSTRØM ER VÅR STYRKE

Vår spesialitet:

Alt materiell for avslutning av svakstrømskabler

80 år som spesialforretning i svakstrømsbransjen

O. ØSTMO A.S

Rådhusgt. 3, Oslo 1

Papua Ny Guinea

— en ny nasjon

I desember fikk Papua-Ny Guinea formelt selvstyre etter å ha vært administrert av Australia i 50 år. Full uavhengighet ventes i løpet av 1974. De kommende måneder blir avgjørende for den unge nasjonen, som omfatter 600 øyer, blant dem verdens nest største. Mange spår katastrofe i likhet med Kongo og Biafra —

Flere av landets nye ledere ser en mulighet til enhet og fred gjennom det budskap som MRAs filmer gir. Dansken Anton Pedersen sender denne beretningen om sine opplevelser gjennom arbeidet med filmene.

Her rejser naturen problemer, som gør fremskridtet langsommere end i andre lande. Der er vældige naturrigdomme, men stejle, høje bjergkæder og ugennemtrængelige jungler isolerer mennesker fra hinanden. Historisk er dele af landet stadig på vej ud af stenalderen, med mennesker i afsides områder som sjældent eller aldrig kommer i forbindelse med den moderne civilisation. Som en av landets ledere udtrykte det, betyder det «at tilbagelægge ti tusinds år på éet liv».

Foruden de vældige opgaver med at indføre ordnet undervisning og et fælles sprog (landet har 1000 stammer med 700 helt forskellige sprog) er det et problem at hjælpe folk med at til-

passe sig til den ny tilværelsesform.

På dette afgørende tidspunkt i landets udvikling anmoder flere og flere politiske ledere, kirkefolk og pædagoger fra alle dele af landet om at få vist MRAs filmer, fordi de anser de idéer, der udtrykkes, for at være særlig relevante for Papua-Ny Guinea netop nu.

I en del af landet, hvor der i de senere år har været stor bitterhed og splid, arrangerede en af de indfødte kirkemænd tolv forestillinger af «Fridom» (Pidgin-udgaven af den afrikanske film «Frihed») for at gøre en

indsats for at få de uenige grupper til at finde sammen.

I Milne Bay arrangerede en gruppe mennesker en påskekonference ifjor. Selv om vi udenfra forstod lidet af, hvad der blev sagt på de lokale sprog, var der ingen tvivl om ånden i det, der skete. Vi fik også invitation til at komme med filmene til forskellige landsbyer. Geoffrey Craig, en ung skotte, og jeg, besøgte otte landsbyer ved bredden af den smukke Milne Bay. Vi viste som regel filmene i det fri og brugte vores transportable filmudstyr: dynamo, projektor, skærm og lys.

Mek Nugintz, kledd til folkedans-stevne. Nugintz er medlem av parlamentet og inviterte filmen FRIHET til sin valgkrets.

I landsbyen Wagawaga traf vi en ung mand, som havde været kendt for sit vilde liv i nogle af landets byer. Han fortalte os, at efter at han havde set filmene havde han besluttet at holde op med at drikke — grunden til hans dårlige rygte. Han gik med os til Gamadoudou, nabolandsbyen, hvor han fortalte publikum den aften om sin beslutning.

Ved en anden lejlighed kørte vi 30 km. ad meget mudrede grusveje til landsbyen Naua. På vejen måtte vi køre over vadesteder ved to floder. I landsbyen blev vi mødt af vores vært, Lebasi Mark, formand for lokalstyret for Milne Bay. Vi satte udstyret op i landsbykirken. Da filmene var slut, talte Lebasi Mark til sit folk.

Regnet strømmede uafbrudt ned mens vi viste filmene, så vi tiltrådte tilbagerejsen med bange anelser. Og ganske rigtig, da vi kom tilbage til den første flod, var den en rivende mudderstrøm på vej til havet. Vi behøvede kun et blik i fakkellyset for at se, at der ikke var håb om at komme igennem. Vi vendte tilbage til Naura. Snart dukkede der madrasser og lagner op fra husene i nærheden, og vi blev hyggeligt installeret for natten på landsbykirkens gulv.

Næste morgen fik vi en velkomsthilsen i form af varme boller. En kirketjener og hans kone var stået op før kl. 4 for at tænde ild og bage bollerne

Øverst: Stanset av flom. Generatoren bæres i land.

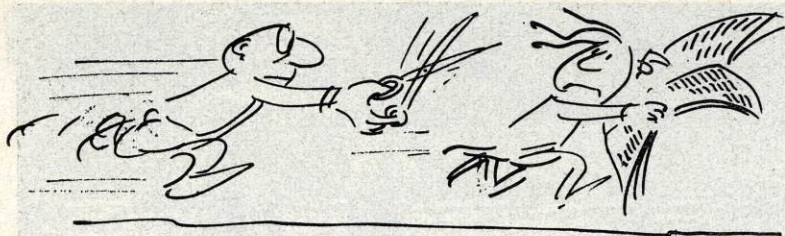
Under: Høylandsboere annonserer filmen FRIHET, som er oversatt til pidgin-engelsk.

i en ovn lavet af en 44-gallons tønde.

Geoffrey bestemte sig nu til at forsøge at køre igennem floden, som var ca. 30 m. bred. Vi kom ikke langt, før hjulene begyndte at spinde rundt, og vi sad

fast. Da vi åbnede vognens døre, strømmede vandet ind. Vi klarede dog at holde motoren i live, selvom den sydede og hostede. Efter 1 1/2 time, hvor et lille jordskælv forhøjede spæn-

Fors. s. 14

klippet

Ved årsskiftet sendte 64 britiske fagforeningsfolk ut nedenstående erklæring, som ble vidt omtalt i pressen:

Det er en dumhet å tro at det bare er en britisk krise som har rammet oss. Den er verdensomfattende, og sannsynligvis vil den forandre livsstilen for oss alle. Mange skylder på Ted Heath, regjeringen, «fase tre», oljesjeikene. Andre klager på gruvearbeiderne, jernbanearbeiderne eller elektrikere.

Vi har litt av skylden alle sammen og likevel angriper vi «de andre». Derfor er det lite som forandrer seg, — vi har det for travelt med anklagene våre.

Folk flest ønsker inderlig å komme videre fra konfrontasjon til samarbeid. Men det krever tillit. Problemene kan løses i en tillitsfull atmosfære, for da er det ikke spørsmål om hvem som har rett, men hva som er rett.

Harold Wilson snakker om å begynne på nytt. Vi er enige, men hvordan kan vi begynne på nytt? Av og til er det nødvendig å rette opp feil fra fortiden. Det er slik tillit oppstår.

Nå er vi lei av alle dem fra begge sider som kommer med forslag mens de selv står stivt på sitt eget standpunkt eller drives av bitterhet. Vi er overbevist om at bitterhet aldri kan nå fram til kjernen i problemene.

Irland-avtalen ble lovprist som «nærmest et mirakel». Vi tror at det kunne komme uventede løsninger på denne krisen også, hvis vi så den fra en ny vinkel. Alle er opptatt av hvordan den berører dem selv, og glemmer at alle andre får føle den også. Samtidig er vi blinde for behovene i U-landene. Krisen rammer dem mye hardere enn oss.

I dag trenger Storbritannia folk med mot til å stå for det de innerst inne vet er til beste for hele landet. Vi har bestemt oss for å gjøre det.

Tingenes tyranni

Jeg går og gjør orden i
10.000 ting,
som jeg mente tilhørte mig. —
Midt i mit slid, ved et
tankespring,
sættes et dystert problem i
sving:

Ejer jeg dem eller ej?

— Sandheden ligger vel
deromkring,
at ejer du mere end 8 ting,
eå ejer **tingene dig**.

Piet Hein.

Berlin

De fleste av oss har på følelsen at vi er kommet til et slags slutt punkt — økonomisk, samfunnspolitisk og åndelig.

Kanskje det er sant at vår sivilisasjons åndelige tradisjoner ikke er i stand til å mestre dagens forhold. Ikke desto mindre krever verdens reelle problemer en umiddelbar løsning: Slummen i Calcutta, fremmedarbeiderne i Ruhr, rasemotsetningene i Sør-Afrika, konflikten i Midt-Østen, forholdet mellom Tyskland og Øst-Europa. Listen er uten ende. Samtidig er dette oppgaver som kaller på *alle* generasjoners innsats.

Det er bakgrunnen for et initiativ fra noen borgere i Berlin. De inviterer til en «europaisk konferanse for unge» fra 5. til 10. april i år.

Mer spesifisert er hensikten med konferansen at deltagerne skal utarbeide en konstruktiv målsetting for Europas kommende generasjoner. Et alternativ til endel fruktløse holdninger som rår idag, som f. eks. en konsum-orientert materialisme og en stadig mer forbitret voldsbruk.

Det er spørsmål om å gi et menneskeverdig liv til dem som kommer etter oss. Berlinerne gir en hjertelig invitasjon til dem som ønsker å ha en andel i en slik oppgave.

Folk fra mange forskjellige land og bakgrunner har allerede uttrykt at de ønsker å medvirke aktivt i dette opplegget.

U. B.

Kort nytt

STANGE

Ungdom fra Sverige, Finland, Norge og Tyskland kommer sammen på gården Opsal sør for Hamar i dagene 1.—3. mars.

OSLO

Fru Irene Laure fra Marseilles har vært tre uker i Oslo, Värmland og Island. Hun er kjent for sitt banebrytende arbeid for enhet mellom Tyskland og Frankrike etter siste krig.

ØSTERRIKE

Verden møtes i Caux heter et radioprogram som er sendt en gang i måneden i flere år over *Radio Graz*, i forbindelse med morgennyhetene. En publikumsanalyse viser at programmet har 45.000 tilhørere. Det kan også tas inn i Jugoslavia.

LUXEMBOURG

En halv million mennesker i Frankrike, Luxembourg og Belgia så nylig Peter Howards *Til lykke med dødsdagen* på Luxembourg TV.

KENYA

Avisen *Daily Nation* bragte en artikkelserie i forbindelse med tiårs-dagen for Kenyas uavhengighet. Blant annet var det et intervju med den hvite farmeren Allan Knight, som ble kenyansk statsborger i forbindelse med frigjøringen. «Jeg bestemte meg for at jeg måtte bli borger av dette landet hvis jeg skulle fortsette å bo og arbeide her,» sa Knight. «Det er noe jeg aldri har angret på.»

Avisen beskrev hvordan MRA har influert Knight-familien og farmen deres helt siden den

gang Allan Knight var kommandant for en fangeleir for Mau Mau, da han ba fangene om tilgivelse for sin selviske måte å leve på som hvit mann i Afrika. «Det viktigste spørsmålet er ikke om de hvite blir i Afrika eller ikke, men om de forvandler seg og lever under Guds ledelse for en ny verden,» sa Knight blant annet. «Da vil de finne sin andel i nasjonens liv.»

WALES

Cross-Road, et multi-media-stykke om Frank Buchmans liv og arbeid, har begynt en turné til universitets- og industrisenterene i Sør-Wales. «Showet som er relevant til dagens krise» heter det på plakater og løpesedler som spres i tusenvis på universitets-plasser, ved gruvenedganger, i pub'er og på supermarkeder. Blant dem som reiser med stykket er to tyske gruvearbeidere fra Ruhr.

Første forestilling fant sted ved universitetet i Swansea, på initiativ fra en blind kvinnelig psykologistudent som tok del i konferansen i Caux i sommer. «Pågangsmotet hennes har gjort inntrykk på oss alle sammen,» sa formannen for studentersamfunnet.

SØR-AFRIKA

En større MRA-konferanse for folk av alle raser skal holdes i Pretoria i påsken. Det ventes 400 delegerte fra Europa, Asia, Austral-Asia og Amerika, såvel som landene i Afrika.

Boeren George Daneel fra Pretoria, som er prest i den hollandsk-reformerte kirken, annonserer nylig konferanseplanene til pressen i Sør-Afrika, som har viet nyheten stor oppmerksomhet.

Papua Ny Guinea ...

Forts. fra s. 11

dingen, kom en plantagetraktor til og trak os hurtigt op med en kæde.

Vi havde næsten brugt benzinen op ved at holde motoren i gang, hvorfor vi så indenfor i en katolsk skole i nærheden og spurgte rektoren, om vi kunde købe noget. Vi var et sørgeligt mudret syn, men han bad os straks indenfor for at træffe nogle af lærerne og viste os derefter rundt på skolen. Da han hørte om vores film, ba han os vendte tilbage om aftenen, hvor 400 elever og nogle lærere kunne se filmene.

I juni fløj to af os til øen Bougainville, som er blevet verdensberømt for verdens største overflade-kobbermine. En funktionær i kobberminen havde besluttet at han ville tage tid til at lytte til Gud for at finde ud af, hvad der var meningen han skulle gøre for sit land.

En klar tanke han fik var at ha en filmforestilling på minens område. Han fik samlet en komité af funktionærer, der skulle få *Freedom* og filmen om syd-afrikaneren William Nkomo op i minens biograf. 715 mennesker, minearbejdere og deres familier, trængtes inde i biografen. Disse mennesker kom fra alle dele af landet.

I juli tog vi til de vestlige højlande, hvor Mek Nugintz, et medlem af lokalstyret i Mul havde bedt os at vende tilbage med filmene. (Vi havde været

der en gang tidligere, i 1972.) Det var tiden for afholdelse af de verdensberømte Mt. Hagen-festligheder, hvor tusinder af højlandsbeboere samles for at kappes i traditionelle singsings — en sang- og dansefest. Vi rejste til og fra festen i Mek's 6-tons lastebil med tippelad, fulpakket af krigere med store parykker smykket med paradisfuglefjer, og med lange spyd, bue og pil og Kundutrommer. Mek anførte en af dansegrupperne, som fyldte festpladsen med vældige masser af vejende fjerbuske.

Vi viste filmen i landsbyerne og skolerne, og i teatret. Den

lokale radiostation sendte dele af filmforestillingen på Pidgin og det lokale sprog.

Der er for tiden syv kopier af *Freedom* i brug her, fem af dem på Pidgin. En af dem blev købt af den katolske biskop over Wewak, som lod den cirkulere i landsbyerne langs Sepikfloden. Geoffrey tilbragte en uge som biskoppens gæst. Imens tog jeg til Tambul, en afsides patrulje-post i bjergene.

Den katolske ærkebiskop i Port Moresby ba os derefter om at ledsage sig på en tur til Mekeo-området i Papua, hvor vi havde en interessant tid med filmene.

Bruk
kvalitetsprodukter
fra
A S SABA

NYHET FRÅN **BAHAMA POOL**

Sektionsbyggd SWIMMINGPOOL

i glasfiber- armerad plast

ger Er möjlighet att välja den längd som passar Er bäst. Såväl ändsektioner som mellansektioner har en längd av 2 meter (innermått). Med detta modulsystäm kan Ni själv bestämma den längd på poolen Ni önskar. Bredden på varje sektion är 4 m och djupet 1,5 m (innermått). Väggtjockleken 6—8 mm.

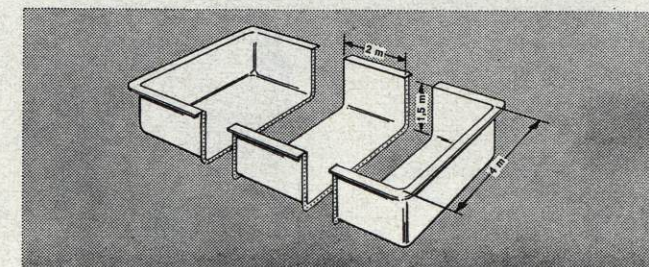
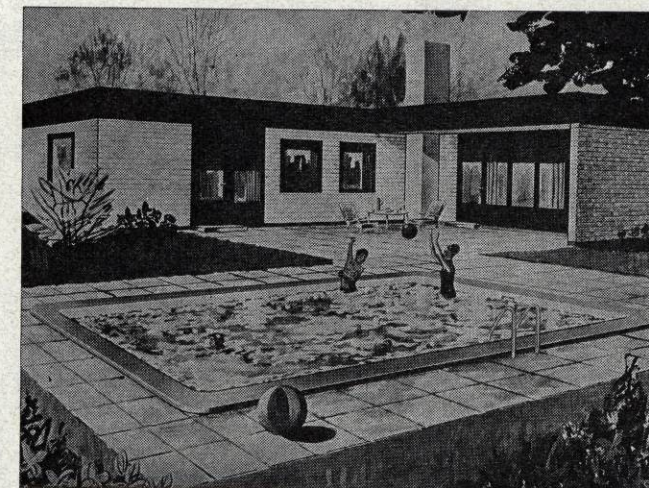
Sammanfogningen görs efter en väl beprövd metod som ger absolut tätning.

Bahama-Pool är formgjuten och fullt färdig för montering på plats. Ni slipper härigenom helt ifrån arbete och kostnader för formsättning, gjutning, spackling och målning. Den kraftigt armerade polyesterplasten har en enastående styrka och elasticitet.

En viktig detalj är att Ni i Bahama-Pool alltid har rent vatten i hela poolen. Detta tack vare att poolmaterialets styrka möjliggör rätt placering av in- resp. utloppsventiler för en total genomströmning av vattnet.

Bahama-Pool levereras komplett med reningsfilter, förvärmare, ytvattenavskiljare, 2 inloppsmunstycken, bottenutlopp, inbyggd belysning samt trappa med tre steg och rostfria lejdare.

Vi levererar även utrustning till pooler i betong och andra material samt poolkemikalier.

Vår goda service är en säkerhetsfaktor att räkna med!

Begär att få vår fyrfärgbroschyr samt prisuppgifter!

BAHAMA POOL

Box 145, 542 01 Mariestad. Tel. 0501/145 64.

BÅTPLANER?
Rådspør
Båt-PONTUS
Gøteborgs
Frihavn
Tel: 51 07 04

Båt
PONTUS